

Nr 163.

Av herrar **Andersson** i Lindome och **Gustafson** i Kasenberg,
*angående skyndsamt fullbordande av förut begärd
utredning om viss rätt för pastoraten i avseende å
placering av fonderade medel.*

Jämlikt stadgandena i lagen den 4 januari 1927 angående försäljning av kyrklig jord, sådan denna lag lyder efter de genom lagen den 30 augusti 1932 företagna ändringarna, äger pastorat efter Konungens medgivande i viss omfattning från prästboställe försälja tomter, bebyggda jordbrukslägenheter, utjordar och utmarksskiften, som äro avskilt belägna, samt jämväl andra ägor, som utan olägenhet kunna avskiljas från den fastighet, vartill de höra. Köpeskillingen för sålunda såld jord skall beträffande försäljning från prästboställe, som utgör prästlönetillgång för visst pastorat, fonderas, och de fonderade medlen skola utgöra prästlönetillägg för pastoratet.

Dessa bestämmelser få sägas ha haft mycket gagneliga verkningar. De ecklesiastika löneboställena äro i flertalet fall belägna mycket centralt i socknarna, ofta i eller intill dessas mer betydande samhällen. Till följd härav är prästlönejorden vanligen i hög grad ägnad att användas för egnahemsrörelsen, såväl i vad denna avser upplåtandet av bostadslägenheter som grundandet av självständiga mindre jordbruk. Av denna anledning hava även möjligheterna att sälja jord från prästboställena varit till stor fördel för egnahemsbildningen i socknarna. Dessa försäljningar ha jämväl fått en mycket stor omfattning. Då jorden varit välbelägen och därför begärlig ha, även om med hänsyn till ändamålet densamma åsatts måttliga priser, berörda försäljningar tillfört pastoraten betydande belopp.

Jämlikt ovan omtalade bestämmelser ha köpeskillingarna fonderats i bank eller genom placering i högklassiga obligationer eller stundom genom lån till kommunen. Även om detta sätt för medlens förvaltande medför ett visst mått av trygghet, kan detsamma på längre sikt knappast sägas vara helt tillfredsställande med hänsyn till pastoratets intressen. Risk förefinnes alltid att fonderna genom penningvärdets försämrande krympa ihop.

Detta talar för att pastoraten böra beredas rättighet och möjlighet att placera nu ifrågavarande fonder i sakvärden. Vi få framhålla, att riksdagen, då år 1932 reformen beträffande den ecklesiastika jorden ge-

nomfördes, uttalat sig till förmån för ett sådant förfarande. I sin skrivelse nr 361 år 1932 begärde riksdagen bland annat utredning rörande beredande av rätt för pastoraten att placera medel, som influerats till följd av försäljning av jord, i skogsfastigheter. Denna riksdagens hemställan har ännu icke föranlett någon åtgärd. Enligt vad vi förspott, har frågan remitterats till kammarkollegium samt vilar där.

Vi finna ärendet vara så betydelsefullt, att vi härmed vilja föreslå riksdagen att hos Kungl. Maj:t begära utredningens skyndsamma genomförande.

I själva saken få vi uttala den mening, att den omplacering av de fonderade medlen i realvärden, som vi finna önskvärd, lämpligen bör ske i form av inköp av skogbärande mark. Erfarenheten synes giva vid handen, att skog på lång sikt är underkastad en värdestegring, som utgör en god garanti för de fonderade medlens bevarande eller förökande. Även ur avkastningssynpunkt lär en klok placering i skog vara minst lika förmånlig som insättning i bank eller placering i säkra obligationer eller inteckningar. Vi vilja i detta sammanhang erinra om, att domänverket för de mycket stora belopp, som inflyta till statens markinköpsfond genom försäljning av mindre kronoegendomar och lägenheter, inköper avsevärda skogsarealer. Dessa inköp ha nu pågått ett femtiotal år, och erfarenheten synes numera tydligt giva vid handen, att desamma varit och med skogsvärdenas fortgående stegring bli en allt bättre affär.

Slutligen vilja vi även erinra om, att pastoraten och stiftet redan äga en fullständig organisation för skogens förvaltning, så att i detta hänseende nya skogsförvärv icke behöva medföra några extra kostnader. Emellertid bör det vid eventuella nyförvärv av skog i pastoraten noga tillses, att förvärven ej få bli för små och splittrade på varje plats, varigenom förvaltningen skulle bli oskäligt tung. Inköp bör sålunda ej äga rum inom ett pastorat förr än de fonderade medlen uppgått till så pass stort belopp, att ett skogsområde på åtminstone något hundratal hektar kan inköpas.

I enlighet med vad vi sålunda anført, få vi hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, dels att den år 1932 begärda utredningen om rätt för pastoraten att placera fonderade medel, influerats genom försäljningar av kyrklig jord, i skogbärande mark, måtte skyndsammast fullbordas, samt

dels att förslag i ämnet därefter snarast föreläggas riksdagen.

Stockholm den 22 januari 1937.

Linus Andersson.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.